

Usmerjanje mladih

Velika vloga Komunalnega zavoda za zaposlovanje Ljubljana

V eni naših prejšnjih števil smo že pisali o pestri dejavnosti Komunalnega zavoda za zaposlovanje, tokrat pa še nekaj več o poklicnem usmerjanju mladih, ki je ena zelo pomembnih nalog te ustanove.

Mladim se je danes, ko je spekter poklicev izredno razširjen, veliko težje odločiti za poklic kot nekoč. Zato imajo pri Zavodu skupino strokovnjakov, ki učencem svetujejo, v katere poklice naj gredo po končani osnovni šoli, svetujejo jim področja dela, za katera so glede na intelektualne sposobnosti in osebne karakteristike primerni.

Tu gre predvsem za sistematično delo po osnovnih šolah, kjer že v petem razre-

du s skupinskimi testi ugotavljajo sposobnosti posameznih učencev. Tako učitelji vedo, kateri učenci lahko dojemajo več in jih zato lahko tudi usmerjajo k bolj intenzivnemu delu. V osmem razredu pa te teste potem še dopolnijo, da vsestransko spoznajo učenceve sposobnosti — vsi pa izpolnijo tudi posebne ankete, v katerih povedo, za kateri poklic so se odločili in zakaj. Na podlagi vseh ter testov in ankete pa psihologi skupno z razredniki ugotavljajo, če so se otroci odločili za pravi poklic ali ne. Če pa tudi vsi ti rezultati ne pokažejo pričakovanih rezultatov in otrok še vedno ne ve, kam naj bi šel po končani osemletki, ga povabijo na individualni raz-

govor v Zavod, kjer psihologi skoraj vedno lahko pomagajo pri pravilni izbiri poklica oziroma nadaljnega šolanja.

Strokovnjaki z Zavoda pa skrbijo tudi za to, da so učenci in njihovi starši poučeni o posameznih poklicih in možnostih, ki jih posamezni poklici nudijo. Zato redno pripravljajo po osnovnih šolah predavanja tako za starše, kot tudi za otroke. Na teh predavanjih tudi predstavljajo posamezne šole, pripravljajo pa tudi ogleds posameznih šol in tovarn. Skupno z republiškim zavodom za zaposlovanje izdajajo bilten, v katerem so navedene vse naše osnovne in srednje šole, njihovi učni programi in zahteve in tudi možnosti za zaposlitev v posameznih poklicih.

Seveda njihovo delo še ni končano s tem, ko otrok zapusti osnovno šolo. Tiste, ki gredo na srednjo šolo, spremljajo še naprej in jim potem v zadnjem letniku v glavnem individualno svetujejo. Ob tem je pomembno tudi sodelovanje s centrom za razvoj univerze, ki mu posreduje podatke o maturantih srednjih šol.

Tistim, ki po osemletki ne nadaljujejo šolanja, pomagajo pri iskanju delovnih mest, socialno šibkim učencem, ki bi sicer nadaljevali šolanje, pa ga zaradi materialnih težav ne morejo, pa preskrbijo tudi štipendije.

Delo Komunalnega zavoda za zaposlovanje je torej res vsestransko. Strokovnjaki v Parmovi ulici, kjer ima Zavod svoj sedež, so vedno pripravljeni priskočiti na pomoč prav vsakemu.

Skupna vlaganja v industrijo cementa

Specializirano trgovsko podjetje z gradbenim materialom GRAMEX je podobno kot ostale naše delovne organizacije v začetku leta doživel samoupravne spremembe — ustanovitev dveh temeljnih organizacij združenega dela — za trg in proizvodnjo. Soglasno so tudi za glavnega direktorja izvolili Franca Plazarja. Med delovnimi načrti velja omeniti pristop h konzorciju za izgradnjo tovarne siporexa v Zagorju, dogovarjajo pa se tudi o skupnem vlaganju v industrijo cementa. Zanimivo je tudi to, da je letos že januarja primanjkovalo cementa — kar se doslej že dolgo ni zgodilo. Zaradi mile zime se torej gradbeniki letos pohitijo in tako se v Gramexu kar bojijo, kaj bo poleti.

Bežigradska 'EMBA'

Obrat živilske industrije v industrijski coni ob kamniški progi

Ob novi Slovenčevi ulici za Bežigradom se na prostoru med to cesto in kamniško železniško progo zelo hitro širi bežigradska industrijska cona. Lepe, moderne in funkcionalne industrijske zgradbe bodo s svojo zunanjo ureditvijo okras Ljubljane.

Ena izmed njih, bolj podobna inštitutu ali laboratoriju, je 'EMBA'. Podjetje je bilo ustanovljeno pred 18 leti, s sedežem na Celovski cesti, kot obrtno podjetje. Poslovni prostori so bili tesni, temni in neprimerni. Kljub zelo slabim delovnim pogojem je kolektiv napredoval, se širil in postal pomembno podjetje v družbenem sektorju. Težki delovni pogoji so silili kolektiv in samoupravne organe, da so delali še z večjo verno in mislili na nove prostore, kjer bi bil njihov delovni učinek še boljši. Ta cilj je bil z letošnjim letom do neke mere dosežen, saj delajo v novih svetlih in za delo primernih prostorih. V tovarni manjka še več mehanizacije, avtomatizacije proizvodnje, da bi bil delovni učinek boljši in bi bili s sorodnimi podjetji v koraku, na tržišču pa konkurenčni. Začenja se borba za razširitev dosedanjega asortimana in proizvodnje novih artiklov, za katerimi je na tržišču povpraševanje in zanimanje.

Osnovna dejavnost podjetja je predelava, dodelava blaga, plemenjenje in pakiranje, ki je zlasti z uvedbo samopostrežnih trgovin postalo nujno. Tu se lahko kolektiv pohvali, da je že doslej dosegel zavidljive uspehe. Embina mešanica pravih kav 'Mercator kava' je tržišče osvojila in je zanjo veliko povpraševanja tudi v sosednjih republikah. Lično je tudi pa-

kiranje vseh vrst dišav, pravih in domačih čajev, vseh vrst kav, surovih, praženih in mletih, mletega kokosovega oreha, arašidov itd.

Za pakiranje blaga je tovarna dobila številne 'Oskarje', pohvale in diplome. Opomba mora biti okusna, domiselna, ne kričeča in mora konzumentu nedvoumno povedati čigav je proizvod in kakšna je kvaliteta. Večina blaga, ki ga embalarajo, gre v samopostrežne trgovine. Blago mora biti tako pripravljeno in opremljeno, da ga kupec na prvi mah spozna in ga ne zamenja s sorodnimi vrstami. Za embalaranje je treba izbrati take ovojne materiale, ki so na pogled lični, ki blago dobro zaščiti-

tijo, da se pri prekladanju in transportu embalaža ne trga in ne zgubi zunanje oblike. Embalaža v strukturi cene blaga predstavlja le manjši odstotek, zato ne sme biti predraga.

Z vselitvijo v nove prostore se pojavlja vrsta novih problemov, ki zahtevajo skrajnih naporov celotnega kolektiva Embe. S podporo družbenih in gospodarskih faktorjev in zagrizenostjo celotnega kolektiva bodo tudi te težave ugodno rešene. Vsa pomoč, ki jo bo kolektiv deležen, se bo bogato obrestovala, ko bo tovarna pričela obratovati pod normalnimi pogoji, ki zagotavljajo svetlo perspektivo.

K. K.

Vedno več članov

Kritična ocena lastne dejavnosti na skupščini AMZ Slovenije

Na 11. skupščini Avto-moto zveze Slovenije, ki je bila sredi marca, so kritično ocenili dosedanje delo in si zadali naloge do prihodnje redne skupščine. Med gosti so bili tudi republiški sekretar za notranje zadeve SR Slovenije Marjan Orožen, predstavniki Avto-moto zveze Jugoslavije in predstavniki zvez iz drugih republik ter pokrajin, skupščine pa se je udeležilo tudi vseh 131 delegatov avto-moto društev.

Izvolili so nov 41 članski izvršni odbor, za predsednika AMZ Slovenije pa so ponovno izbrali Alojza Zoklja. Podelili so tudi priznanja vsem, ki so se pri delu najbolj izkazali: predsednik zveze organizacij za tehnično kulturo Slovenije Karel Forte je petim članom podelil plakete Borisa Kidriča, nekateri najbolj zaslužni so dobili bronaste, srebrne in zlate plakete ter častne znake AMZ Slovenije, Boris Čížmek pa je AMZS v imenu sveta za preventivo in varnost v cestnem prometu predal pismeno priznanje za prizadevanja organizacije na področju prometne varnosti.

AMZ Slovenije, ki je leta 1971 praznovala 25-letnico dela in poslovanja, se je od zadnje skupščine leta 1970 sicer številčno precej okrepila, saj je članstvo naraslo od tedanjih 39.797 na 48.319 ljudi v lanskem letu, vendar je ta porast le nominalen, ne pa tudi realen, saj število članstva glede na število avtomobilov celo upada. Vzroke za tako stanje pa ne iščejo samo v povišani članarini ampak

tudi v nestimulativni delitvi le-te za osnovne organizacije.

V času med obema skupščinama so dogradili še tehnični bazi v Celju in Kranju, ob bazah v Ljubljani in Trebnjem pa gradijo zdaj še peto na Otočcu.

Dejavnosti AMZS prav gotovo ni treba posebej naštevati, saj jih vodniki pravzaprav potrebujejo na vsakem koraku. 73 avtošol pri društvih izšola skoraj 60 odstotkov kandidatov za voznike v Sloveniji. Ko govorimo o tehnični službi, ki so jo v zadnjih letih vzporedno z razvojem cest stalno prilagajali potrebam članstva ter ostalih porabnikov cest, je dovolj, da omenimo le službo 'pomoč-Informacije', brez katere bi marsikdo nemočen obstal na cesti. Številne so tudi turistične dejavnosti, izredno pomembna pa je prometna vzgoja in preventivna dejavnost. V sklop delovanja zveze pa sodijo tudi prireditve s področja avtomobilističnega in motociklističnega športa, ki si jih letno ogleda več kot 185.000 gledalcev.

Potem ko so delegati ocenili dosedanje delo, pa so seveda spregovorili tudi o glavnih nalogah. Tako so na skupščini sprejeli nov statut organizacije, ki je prilagojen novi ustavi. Med ostalimi skledi pa je treba omeniti predvsem večjo pozornost pri vključevanju avtomoto organizacij v obrambne priprave, večjo skrb za izboljšanje varnosti na naših cestah ter večjo politično angažiranost avtomobilistov v okolju, v katerem delujejo.

S. D.

V TOVARNI »TONOSA«

GRE NA BOLJE

Zagotoviti socialno varnost vsem zaposlenim

Tonosa je podjetje z veliko tradicijo, saj se je v devdesetih letih obstoja uvrščala celo med naše vodilne tovarne v nogavičarstvu. Ob koncu prejšnjega desetletja pa je začela v težave, iz katerih dolgo niso videli izhoda. Tudi leto 1972 so končali z izgubo, zato so na predlog občinske skupščine začeli razmišljati o združitvi, oziroma priključitvi k drugemu podjetju iste stroke. Tako je Tonosa lani postala temeljna organizacija združenega dela Trgovskega in proizvodnega podjetja Tekstil. Seveda so kljub združitvi ostale številne naloge, ki pa jih zdaj rešujejo skupno.

Najprej je bilo treba rešiti nekatera tehnična vprašanja. Pregledali so proizvodnjo posameznih artiklov in tiste, ki so bili nerentabilni so izključili, da zdaj proizvajajo le kvalitetne in rentabilne izdelke. Usmerili so se predvsem v izdelavo otroških pletenin in otroške konfekcije. Sem se je preselila tudi delovna sila, ki se je sprostila ob ukinitvi nekaterih proizvodov. Iz TOZD Vižmarje so v Tonoso prestavili proizvodni trak za otroško konfekcijo — s tem je Tonosa dobila materialne možnosti za delo, s TOZD Medvode pa so se dogovorili o skupnem finančiranju in tako so zagotovili tudi sredstva za dobavo nekaterih novih strojev. Predvsem pa je pomembno, da so razvili tesno sodelovanje s temeljnimi organizacijami združenega dela v okviru Tekstila, ki je bil kreator celotne politike dela v združenju.

Del investicijskih naložb usmerjajo tudi v razvoj nogavičarstva in pletilskih izdelkov — skratka, Tonosa ima tudi vse pomembnejši delež pri investicijah v OZD Tekstil. Prizadevajo si tudi, da bi na Tekstil prenesli celotno prodajno mrežo, vendar bodo za proizvodno izven konfekcijskega traku v Tonosi še nekaj časa ohranili lastno mrežo trgovskih potnikov, ki pa bo v perspektivi odmrila.

Cepprav so imeli v Tonosi še leta 1972 precej težav, so

lani uspeli prodati vse nekurantne zaloge, do minimalne meje so znižali dolgove, s pomočjo ostalih temeljnih organizacij združenega dela pa so lahko uredili boljše finančno poslovanje. Prvi uspehi nove politike podjetja se že kažejo, saj so lanske leto že zaključili pozitivno. Tako je tudi osebni dohodek zaposlenih od lanskih 1.668 din poskočil na 2.146 din v prvih dveh mesecih tega leta. Zmanjšati pa bodo morali stroške režije, ki so še ostale nek Tonosine neuspešnosti zadnjih let. Sicer pa je najpomembnejši uspeh ta, da so tudi delavci zainteresirani za usodo svojega podjetja in za to, kaj se dogaja z rezultati njihovega dela. Njihovi osebni dohodki so namreč odvisni od skupnega ekonomskega učinka, to se pravi, da vsak delavec skrbi tudi za to, da proizvajajo izdelke, ki bodo na trgu šli v promet, da so njegovi izdelki kvalitetni, da ima čimmanj odpadnega materiala — njegov osebni dohodek pa se v celoti veže tudi na finančni uspeh, ki ga podjetje doseže. To pa je tudi pot, ki lahko vsem zaposlenim trajno zagotovi socialno varnost. Celotno podjetje je vezano na trg in zato bo skrb vseh, da bodo proizvajali res tisto, kar tržišče zahteva.

Naj naštejemo le nekaj številčnih primerjav med lanskim letom in letom 1972, ki kažejo, da gre v Tonosi res na bolje: fakturirana realizacija je bila lani za 18 odstotkov višja kot leto poprej, celoten dohodek je bil višji za 19, čisti dohodek pa za 40 odstotkov. Zaradi življenja v prejšnjih letih je višina skladov še minimalna, zato pa se bo povečala že letos, ko si obetajo še boljše rezultate. Poprečni osebni dohodek je bil lani za četrtno večji kot 1972 leta, v prvih dveh mesecih letošnjega leta pa je indeks 128,5.

Kljub temu pa je še veliko nerešenih organizacijskih problemov. Tonosa bo potrebovala tudi precej nove delovne sile, še posebno za nove stroje. Poleg pletilstva in konfekcije želijo namreč povečati tudi obseg in razširiti vrste otroških izdelkov, katerih prvi primerki so na trgu doživeli dober odziv.

Tonosa se torej spet vrača na stare, zanesljive poti — spet se jim odpirajo možnosti za uspehe, ki so jih v preteklosti v različnih oblikah že dosegali. Za to pa je potreben zdrav kolektiv, ki skrbi za svoje podjetje. In Tonosa vse bolj prerašča v dober in zanesljiv kolektiv.

S. DROLJC

AA se obeta izguba

Energetska kriza pritisnila tudi na naše letalsko podjetje

INEXADRIA VIOPROMET, ki je v letu 1973 povečal promet v primerjavi z letom 1972 kar za eno četrtno, si od letošnjega leta ne obeta veliko. Energetska kriza, ki je značilna predvsem za Zahodno Evropo, podražitev letalskega goriva in letalskih uslug, povečanje cen za vodenje letal — vse to se bo prav gotovo odražalo tudi v prometu Inexadriaavioprometa.

Lani so s šestimi letali DC-9 preleteli 10.000 komercialnih ur in prepeljali 472.000 potni-

kov — največ so leteli v Zvezno republiko Nemčijo, Anglijo, Belgijo, Češko in Skandinavijo ter Španijo.

Letos si bodo prizadevali, da bi bila ob koncu izguba, brez katere skorajda ne bo mogoče, čim manjša. Zato tudi ne bodo nabavili novih letal. Menijo pa, da bo ekonomski pritisk, ki je enak za vsa jugoslovanska letalska podjetja, vendarle privedel do poslovne skupnosti vseh jugoslovanskih letalskih podjetij.